

TIETOPAKETTI MANDATUM ASSET MANAGEMENT Oy:stä**1. Tietoja Mandatum Asset Management Oy:stä**

Tämä asiakirja sisältää tietoja, joita on annettava asiakkaille ja potentiaalisille asiakkaille sijoituspalveluita koskevien säännösten, viranomaismääräysten ja ohjeiden perusteella. Tässä asiakirjassa kerrotaan muiden muassa palveluntarjoajasta, tarjottavista sijoitus- ja oheispalveluista, palveluiden kohteena olevista rahoitusvälineistä, niihin liittyvistä riskeistä, asiakasvarojen säilyttämisestä ja verotuksesta.

Tarkemmat palvelu- ja tuotekohtaiset ehdot ovat sijoituspalvelua ja tuotteita koskevissa sopimuksissa ja ehdoissa sekä niiden liitteissä. Mikäli tämän asiakirjan ja palvelu- tai tuotekohtaisten ehtojen tai sopimuksen välillä on ristiriita, noudatetaan sopimuksessa tai ehdoissa todettua.

Tiedotteen tiedot annetaan Suomen lainsäädännön mukaisina ja sijoituspalveluja koskeviin sopimuksiin sovelletaan Suomen lakia, ellei toisin nimenomaisesti mainita.

Tiedotteen ajantasainen versio on saatavilla verkkosivuillamme mandatumlife.fi

1.1. Perustiedot yhtiöstä

Mandatum Asset Management Oy (jäljempänä "MAM" tai "Yhtiö")

Käyntiosoite:

Bulevardi 56

00120 Helsinki

Postiosoite:

PL1221

00101 Helsinki

Y-tunnus 2608438-8

Verkkosivut www.mandatumlife.fi

Mandatum Asset Management Oy on Mandatum -konserniin kuuluva, Mandatum Holding Oy:n täysin omistama tytäryhtiö ja osa finanssikonserni Sampo.

1.2. Sidonnaisasiamiesten käyttäminen

MAM voi käyttää sijoituspalveluiden ja oheispalveluiden tarjoamisessa sidonnaisasiamiestä sovellettavan lainsäädännön mukaisesti. Sidonnaisasiamiestä koskevat tiedot annetaan tällöin sidonnaisasiamiehen markkinoiman tuotteen markkinointimateriaaleissa.

1.3. Valvova viranomainen

Mandatum Asset Management Oy:llä on sijoituspalvelulain mukainen Finanssivalvonnan myöntämä sijoituspalveluyrityksen toimilupa. Toimilupansa nojalla MAM tarjoaa sijoituspalvelulain tarkoittamia sijoituspalveluja ja oheispalveluja.

Yhtiön toimintaa valvova viranomainen on Finanssivalvonta, PL 103, 00101 Helsinki, puhelin 09 183 5339, kirjaamo(at)finanssivalvonta.fi.

Finanssivalvonnan lisäksi Suomen kuluttaja-asiamies ja muut suomalaiset viranomaiset valvovat Yhtiön toimintaa valtuuksiensa puitteissa.

1.4. Tarjottavat palvelut

MAM tarjoaa omaisuudenhoitopalveluja, rahoitusvälineiden välitystä, toimeksiantojen toteutusta ja rahasto-osuuksien säilytyspalvelua valikoitujen rahastojen osalta sekä valuuttapalvelua muiden sijoituspalveluiden yhteydessä. Tarjoamme palveluitamme sekä henkilöasiakkaille että yhteisöasiakkaille.

Lisätietoa palveluista on saatavissa kutakin palvelua koskevasta sopimuksesta ja palvelun yleisistä ehdoista.

MAM omaisuudenhoitopalveluun kuuluu ns. täyden valtakirjan omaisuudenhoito, jolla tarkoitetaan rahoitusvälineiden hoitamista asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla siten, että päätösvalta sijoittamisesta on annettu kokonaan toimeksiannon saajalle eli omaisuudenhoitajalle.

MAM tarjoaa toimeksiantojen toteuttamista ja välittämistä vastaanottamalla ja välittämällä asiakkaiden antamia rahoitusvälineitä koskevia toimeksiantoja sekä toteuttaa toimeksiantoja asiakkaan lukuun.

MAM tarjoaa asiakkailleen rahasto-osuuksien säilytyspalvelua erillisen säilytys sopimuksen nojalla.

MAM tarjoaa asiakkailleen myös valuuttapalveluita. Jos asiakkaan antama toimeksianto kohdistuu muuhun kuin euromääräiseen rahoitusvälineeseen, toteutamme toimeksiantoon liittyen valuuttakaupan, siten että asiakkaamme maksut tapahtuvat euroissa.

1.5. Asiointikielet ja asiointikanavat

Palvelupisteestä ja sijoituspalvelusta riippuen asiakaspalvelu ja sopimusehdot ovat saatavilla suomen ja/tai ruotsin kielellä sekä osin englanniksi.

Asiakas voi antaa rahoitusvälineitä koskevan toimeksiannon kirjallisesti.

Asiakas on tietoinen, että sähköisen viestintävälineen, kuten sähköpostin käyttämiseen viestintävälineenä liittyy erityisiä riskejä muun muassa sen vuoksi, että viesti ei mahdollisesti saavu perille, viesti saattaa joutua ulkopuolisen tietoon tai ulkopuolinen saattaa muunnella viestin sisältöä. Yhtiöllä on oikeus luottaa sähköisen viestintävälineen kautta saamansa toimeksiannon aitouteen ja oikeellisuuteen.

MAM toimittaa asiakkaalle raportointia asiakkaan sijoituskohteisiin ja asiakkaan käyttämiin palveluihin liittyen asiakkaan kanssa sovittavalla tavalla. Raportoinnin ajankohdista, toteutustavasta ja toimitustavasta sovitaan kyseistä palvelua koskevassa sopimuksessa.

1.6. Sijoittajien korvausrahasto

Sijoittajien korvausrahaston tehtävänä on turvata sijoittajan saamiset, jos korvausrahastoon kuuluva sijoituspalvelun tarjoaja ei pysty maksamaan sijoittajan saamia sopimuksen mukaisesti.

MAM on Sijoittajien korvausrahaston jäsen, mikä tarkoittaa, että suojan piiriin kuuluvat ei-ammattimaiset asiakkaat voivat saada korvauksia Yhtiön maksukyvyttömyystilanteessa. Sijoittajien korvausrahastosta suoritettava korvaus voi olla enintään 90 prosenttia sijoittajan saamisesta, kuitenkin enintään 20.000 euroa sijoittajaa kohden. Asiakas vastaa kuitenkin omien sijoituspäätöstensä seurauksista eikä Sijoittajien korvausrahasto korvaa esimerkiksi osakekurssien laskusta johtuvia tappiota. Ammattimainen asiakas tai hyväksyttävä vastapuoli ei voi saada korvausta Sijoittajien korvausrahastosta.

Sijoittajien korvausrahaston on maksettava sijoittajan saamiset ilman aiheetonta viivytystä viimeistään kolmen kuukauden kuluttua Finanssivalvonnan päätöksestä. Lisätietoa Sijoittajien korvausrahastosta löytyy verkkosivuilta www.sijoittajienkorvausrahasto.fi.

2. Asiakasluokittelu ja sen vaikutukset

MAM luokittelee asiakkaansa sijoituspalvelulain mukaisesti ei-ammattimaisiksi asiakkaiksi, ammattimaisiksi asiakkaiksi tai hyväksyttäviksi vastapuoliksi. Luokittelu tapahtuu suoraan sijoituspalvelulain nojalla, joka sisältää yksityiskohtaiset määräykset luokitteluun vaikuttavista tekijöistä. Asiakasluokittelulla on vaikutusta sijoittajansuojan laajuuteen sekä sovellettavaksi tuleviin menettelytapasääntöihin. Asiakas saa tiedon asiakasluokittelustaan ja mahdollisuudesta hakea siihen muutosta solmiessaan Yhtiön kanssa sijoituspalvelua koskevan sopimuksen.

Ammattimaista asiakasta eivät koske kaikki sijoittajansuojaan liittyvät menettelytapasäännökset eikä hänellä ole oikeutta Sijoittajien korvausrahastosta mahdollisesti maksettaviin korvauksiin. Ei-ammattimaiset asiakkaat puolestaan ovat Sijoittajien korvausrahaston suojan piirissä silloin kun kyse on suojan piirissä olevista rahoitusvälineistä.

Asiakkaalla on lain mukaan oikeus pyytää kirjallisesti palveluntarjoajan tekemän asiakasluokittelun muuttamista. MAM harkitsee tapauskohtaisesti muuttamisen edellytyksiä ja päättää, voidaanko asiakkaan hakemus hyväksyä.

Ennen omaisuudenhoitopalvelun tarjoamista MAM kysyy lain ja viranomaismääräysten mukaisesti tietoja asiakkaan tai tämän edustajan sijoituskokemuksesta ja -

tietämyksestä ja/tai asiakkaan taloudellisesta tilanteesta sekä sijoitustavoitteista voidakseen suositella asiakkaalle soveltuvia, erityisesti tämän riskirajan ja tappionsietokyvyn mukaisia sijoituspalveluja ja rahoitusvälineitä. Ammattimaisten asiakkaiden osalta sijoituskokemuksen ja tietämyksen selvitystä ei tehdä. Soveltuvuusarvio suoritetaan täyttämällä sijoittajakartoituslomake joko verkossa tai paperilla. Asiakas vastaa antamiensa tietojen oikeellisuudesta sekä riittävydestä ja on velvollinen ilmoittamaan Yhtiölle, mikäli annetut tiedot ovat muuttuneet.

Kun MAM tarjoaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle omaisuudenhoitoa tai on sopinut asiakkaan kanssa säännöllisestä soveltuvuusarviointista, säännöllisesti annettaviin tietoihin sisällytetään ajan tasalle saatettu lausunto siitä, miten sijoitus vastaa asiakkaan tarpeita, tavoitteita ja muita ominaisuuksia.

Ennen toimeksiantojen toteuttamis- ja välittämispalvelun tarjoamista MAM arvioi onko asiakkaalla riittävä sijoituskokemus ja -tietämys rahoitusvälineeseen tai palveluun liittyvien riskien ymmärtämiseksi. Jos asiakas ei anna riittäviä tietoja tai MAM katsoo, ettei rahoitusväline tai palvelu ole asiakkaalle asianmukainen, Yhtiö ilmoittaa tästä asiakkaalle ja varoittaa liiketoimeen sisältyvästä riskistä.

Kun toimeksianto toteutetaan tai välitetään asiakkaan aloitteesta lainsäädännön mukaisilla ns. yksinkertaisilla rahoitusvälineillä, MAM ei arvioi rahoitusvälineen tai palvelun asianmukaisuutta asiakkaalle, eikä myöskään sitä, onko asiakkaalla riittävät tiedot ja kokemus ymmärtää kaikki rahoitusvälineeseen liittyvät riskit.

3. Asiakasvarat ja niiden säilyttäminen

MAM säilyttää asiakasvaroja erillisessä säilytysyhteisössä Yhtiön ja asiakkaan väliseen asiakkassuhdesopimukseen liitettyjen yleisten säilytysehtojen mukaisesti. Asiakkaan rahavarat säilytetään ETA-alueella toimiluvan saaneessa, huolellisesti valitussa luottolaitoksessa.

3.1 Rahavarat

MAM säilyttää Yhtiön haltuun luovutettuja asiakasvaroja osana sijoitus- ja oheispalveluiden tarjoamista. Asiakasvaroilla tarkoitetaan asiakkaan rahavaroja, jota asiakas on antanut Yhtiölle sijoituspalvelua ja oheispalvelua varten ja varoja, joita asiakkaan rahoitusvälineiden eli esimerkiksi rahasto-osuuksien myynnistä on saatu. Myös asiakkaan varoille maksetut korot, osingot ja muut vastaavat asiakkaan varoihin perustuvat maksut ovat tällaisia rahavaroja.

MAM erottaa omat varansa ja asiakasvarat toisistaan kaikissa toiminnoissaan lainsäädännössä sekä Finanssivalvonnan antamissa määräyksissä ja ohjeissa määritelyjen periaatteiden mukaisesti.

Yksittäisen asiakkaan varat ovat koska tahansa erotettavissa kirjanpitojärjestelmien avulla Yhtiön muiden asiakkaiden varoista ja Yhtiön omista varoista. MAM:in täyden valtakirjan omaisuudenhoitoasiakkaan rahavarat säilytetään asiakkaan omista nimissä olevalla rahatilillä. Asiakkaiden varoja ja niiden muutoksia voidaan näin ollen seurata luotettavasti sekä kunkin asiakkaan osalta erikseen että kokonaisuutena.

3.2 Kotimaiset arvo-osuudet

Suomalaisen asiakkaan kotimaiset arvo-osuusmuotoiset arvopaperit säilytetään aina asiakkaan nimissä olevalla arvo-osuustilillä. MAM valitsee tilinhoitajan huolellisesti. Asiakas on arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta sekä arvo-osuustileistä annettujen lakien mukaisessa oikeudellisessa suhteessa tilinhoitajaan.

Asiakkaiden arvo-osuustilit ovat täysin erillisiä MAM:in sekä tilinhoitajan taseesta. Näin ollen Yhtiön tai tilinhoitajan mahdollisilla taloudellisilla vaikeuksilla ei olisi merkitystä asiakkaan arvo-osuustilillä oleviin omistuksiin.

3.3 Kotimaiset rahasto-osuudet

Kotimaisten rahastoyhtiöiden rahastojen varat ovat asiakkaan eivätkä Yhtiön tai säilytysyhteisön varallisuutta. Koska sijoitusrahasto on rahastoyhtiöstä erillinen itsenäinen varallisuuskokonaisuus, ei rahastoja hallinnoivan yhtiön taloudellinen tilanne vaikuta rahastojen omistuksiin tai arvoon.

3.4 Ulkomaiset rahoitusvälineet

Asiakkaan ulkomaisia rahoitusvälineitä säilytetään Yhtiön valitseman koti- tai ulkomaisen palveluntarjoajan hallussa (jäljempänä "alisäilyttäjä") paikallisen lainsäädännön ja markkinatavan mukaisesti.

Alisäilyttäjän hallussa oleviin tileihin sovelletaan paikallista lainsäädäntöä. Ulkomaisiin rahoitusvälineisiin liittyvät asiakkaan oikeudet voivat siksi poiketa Suomen lainsäädännön mukaisista oikeuksista muun muassa kaupan selvityksen, tilikirjausten ja sijoittajansuojan osalta.

Ulkomaisia arvopapereita ei yleensä rekisteröidä asiakkaan nimiin, vaan ne rekisteröidään Yhtiön tai alisäilyttäjän asiakasvaratileille. Poikkeuksen muodostavat MAM:in suorat varainhoitoasiakkaat, joiden arvopapereita säilytetään asiakkaiden omiin nimiin avatuilla säilytystileillä. Jos tämä ei ole jollain markkinalla lainsäädännön tai markkinakäytännön mukaan mahdollista, arvopaperit rekisteröidään Yhtiön tai alisäilyttäjän nimiin. Mahdollisessa konkurssissa tai vastaavassa maksukyvyttömyystilanteessa asiakkaan arvopaperit eivät välttämättä ole suoraan eroteltavissa Yhtiön tai sen valitseman alisäilyttäjänomista varoista. Asiakkaan omistamat ulkomaiset arvopaperit on kuitenkin eritelty MAM:in säilytyskirjanpitojärjestelmässä asiakkaan omaisuuteen kuuluvaksi.

Alisäilyttäjällä tai ulkomaisella arvopaperikeskuksella voi olla asiakkaan arvopapereihin tai rahavaroihin kohdistuva vakuus- tai kuittausoikeus. Vakuus- tai kuittausoikeus kohdistuu tyypillisesti kaikkiin samalla tilillä oleviin arvopapereihin tai rahavaroihin. Yhteistilillä säilytettävien arvopapereiden osalta asiakkaan arvopaperit voivat olla vakuus- tai kuittausoikeuden kohteena myös muiden kuin asiakkaan veloitteiden perusteella.

4. Sijoituspalveluihin ja oheispalveluihin liittyvien tietojen tallentaminen

MAM tallentaa sijoituspalveluiden ja oheispalveluiden tarjoamiseen liittyvät asiakkaan kanssa käytävät puhelut ja sähköiset viestit. Sähköisellä viestinnällä tarkoitetaan kaikkea mahdollista sähköistä kommunikaatiota riippumatta viestintään käytetystä

välineestä ja tekniikasta, kun se liittyy tai sen on tarkoitus liittyä toteutettuihin liiketoimiin tai sijoituspalvelujen tarjoamiseen toimeksiantojen vastaanottamisen, välittämisen ja toteuttamisen yhteydessä, riippumatta siitä, johtaako tällainen viestintä liiketoimien toteuttamiseen tai sijoituspalvelun tarjoamiseen. Yhtiöllä on oikeus käyttää puhelin- ja viestitallenteita kulloinkin voimassa olevan sääntelyn mukaisesti toimeksiannon todentamiseen, asiakaspalvelun kehittämiseen, riskienhallintaan sekä todisteina toimeksiannossa mahdollisesti ilmenevien erimielisyyksien ratkaisemisessa ja muihin kulloinkin ilmoittamiinsa käyttötarkoituksiin.

Yhtiö säilyttää tiedot asiakkaan antamista rahoitusvälineitä koskevista toimeksiannoista, omaan tai asiakkaan lukuun suorittamistaan rahoitusvälineitä koskevista liiketoimista sekä muista asiakkaalle tarjoamistaan palveluista viiden vuoden ajan. Sijoituspalvelusta asiakkaan kanssa tehty sopimus säilytetään 13 vuotta asiakassuhteen päättymisestä. Kopio asiakkaan kanssa käytyjen keskustelujen ja vaihdettujen viestien tallenteista on saatavana pyynnöstä viiden vuoden ajan tallenteen tekemisestä. Yhtiöllä on velvollisuus luovuttaa tallenteet toimivaltaisille viranomaisille pyynnöstä. Noudatettavista säilytysajoista sekä tietoturvasta on saatavilla lisätietoa verkkosivuiltamme.

MAM säilyttää sopimusasiakirjojen lisäksi asiakassuhteen hoitamiseen tarvittavia tietoja asiakkaan tunnistamiseksi, luokittelemiseksi ja tietämyksen kartoittamiseksi lain edellyttämällä tavalla. Lisäksi MAM säilyttää sijoituspalveluiden ja oheispalveluiden toteuttamiseen liittyen tietoja asiakkaiden toimeksiantojen yhdistämistä ja kauppojen jakamista koskien sekä asiakkailta saadut toimeksiannot sekä omaisuudenhoitajan tekemät sijoituspäätökset. Lisäksi Yhtiö säilyttää kopion asiakkaalle toimitetuista raporteista sekä Yhtiön toiminnan järjestämistä koskevat sekä riskienhallintaan liittyvät raportit.

5. Eturistiriitojen käsittely Mandatum -konsernissa

Mandatum -konsernilla on toimintaperiaatteet eturistiriitojen välttämiseksi ja hallitsemiseksi. Eturistiriidalla tarkoitetaan poikkeuksellista sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamiseen liittyvää tilannetta, joka syntyy esimerkiksi asiakkaan ja palveluntarjoajan välillä ja johon voi liittyä asiakkaan etuihin kohdistuva riski.

5.1 Eturistiriitatilanteiden tunnistaminen

Mandatum -konserni harjoittaa laajasti erilaisia sijoitus- ja vakuutuspalveluja, ja poikkeuksellisessa tilanteessa eri toimintojen samanaikainen harjoittaminen voi aiheuttaa sen, että asiakkaan etu ei ole aina yhtenevä sijoituspalveluja tarjoavan Yhtiön, sen henkilökunnan, muun konserniyhtiön tai muiden asiakkaiden omien etujen kanssa.

Eturistiriitatilanne voi olla kyseessä esimerkiksi tilanteessa, jossa:

- Yhtiöllä, sen konserniyhtiöllä tai palveluksessa olevalla henkilöllä on asiakkaalle tarjotun palvelun tai asiakkaan lukuun toteutetun liiketoimen tulokseen liittyvä, asiakkaan edusta poikkeava etu;
- Yhtiöllä, sen konserniyhtiöllä tai palveluksessa olevalla henkilöllä on taloudellinen tai muu intressi suosia jonkin asiakkaan etujen sijaan toisen asiakkaan tai asiakasryhmän etuja;

- asiakas harjoittaa samaa liiketoimintaa kuin Yhtiö, sen konserniyhtiö tai näiden palveluksessa oleva henkilö; tai
- Yhtiö, sen konserniyhtiö tai palveluksessa oleva henkilö saa muulta kuin asiakkaalta palveluun liittyvän sääntelyn salliman kannustimen, joka ei ole kyseisestä palvelusta tavallisesti perittävä maksu tai palkkio.

Eturistiriitojen tunnistaminen ja ilmoittaminen on MAM:in ja Mandatum -konsernin kaikkien työntekijöiden ja johdon vastuulla.

5.2 Eturistiriitatilanteiden ennaltaehkäiseminen ja käsittely

Mandatum -konsernissa on vahvistettu kaikkia konserniyhtiöitä sitovat toimintaperiaatteet, joiden avulla tunnistetaan, ennaltaehkäistään ja käsitellään liiketoiminnassa mahdollisesti syntyviä eturistiriitatilanteista. Kaikessa Mandatum -konsernin toiminnassa pyritään aina ensisijaisesti välttämään eturistiriitatilanteita.

Konsernitasoisten toimintaperiaatteiden lisäksi MAM:illa on omat toimintaohjeistukset, jotka täydentävät konsernitasoista ohjeistusta ottaen huomioon erityisesti sijoituspalveluyhtiön liiketoiminnassa mahdollisesti esiintyvät eturistiriitatilanteet. Henkilöstömme koulutetaan mahdollisten eturistiriitatilanteiden varalta ja ehkäisemiseksi. Toimintaperiaatteiden tarkoituksena on varmistaa, että asiakkaiden edut turvataan ja asiakkaat saavat mahdollisimman hyvää ja oikeudenmukaista palvelua.

Näitä periaatteita noudattaessa voidaan varmistua siitä, että eri toiminnoissa voidaan harjoittaa eri palvelujen tarjoamiseen liittyviä toimintoja samanaikaisesti siten, että eturistiriidan toteutuminen on mahdollisimman epätodennäköistä. Jos eturistiriitatilanne toimenpiteistä huolimatta ilmenee, noudatetaan eturistiriitaohjeen mukaisia menettelytapoja.

Lähtökohta on, että MAM kohtelee asiakkaitaan tasapuolisesti ja toimii hyvän tavan mukaisesti suosimatta asiakasta toisen asiakkaan edun kustannuksella. Yhtiön on aina, myös eturistiriitatilanteessa, toimittava asiakkaan etujen mukaisesti, tarjottava tuotteita ja palveluita riippumattomasti ja objektiivisesti huolehtien asiakkaiden tietojen luottamuksellisuudesta.

Mahdollisten eturistiriitatilanteiden syntymistä ehkäistään järjestämällä toiminta siten, että perusteeton tiedonkulku estyy henkilöiden ja toimintojen välillä, erityisesti koskien sijoitus- ja oheispalveluja. Sijoituspalveluiden parissa työskentelevien henkilöiden ja heidän lähipiirinsä on noudatettava erityistä ohjeistusta ja rajoituksia henkilökohtaisissa liiketoimissaan. Lisäksi henkilökunnalle on annettu ohjeistusta mm. lahjoihin, etuihin ja tapahtumiin liittyen. Ulkopuolisista sivutoimista ja luottamustehtävistä annettulla ohjeistuksella pyritään niin ikään ehkäisemään eturistiriitatilanteiden syntymistä. Mandatum -konsernin palkitsemisjärjestelmät eivät myöskään saa kannustaa johtoa tai henkilökuntaa toimimaan asiakkaan etujen vastaisesti.

MAM antaa pyydettyä lisätietoja eturistiriitatilanteiden käsittelyä koskevasta ohjeistuksesta.

5.3 Eturistiriitatilanteiden ilmoittaminen

Edellä mainittujen menettelytapojen ja periaatteiden noudattamista valvotaan säännöllisesti. Mahdolliset eturistiriitatilanteet kirjataan erillisen ohjeistuksen mukaisesti ja raportoidaan Yhtiön johdolle.

Mikäli eturistiriitatilannetta ei kaikesta huolimatta voida välttää, annamme asiakkaalle kirjallisen erillisen kuvauksen sijoitus- tai oheispalvelujen tarjoamisen aiheuttamista eturistiriidoista, niiden yleisestä luonteesta ja lähteistä sekä tästä asiakkaalle aiheutuvista riskeistä ja riskien lieventämiseksi toteutetuista toimenpiteistä. Tiedot annetaan ennen liiketoimen suorittamista, jotta asiakas voi itsenäisesti harkita haluaako hän, että liiketoimi suoritetaan kerrotusta eturistiriitatilanteesta huolimatta.

6. Kannustimet

Kannustimilla tarkoitetaan kolmansien osapuolten maksamia myyntipalkkioita ja ei-rahallisia etuja, jotka eivät ole tavanomaisia palvelun tarjoamiseen liittyviä maksuja, kuten kaupankäyntipalkkioita tai lainsäädäntöön perustuvia maksuja.

MAM voi vastaanottaa kannustimia yhteistyökumppaneiltaan. Kannustimia käytetään vain, jos ne on tarkoitettu parantamaan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua ja edistävät asiakkaan etujen mukaan toimimista. Omaisuudenhoidossa ei käytetä lainkaan kannustimia. Mahdollisesti vastaanotettavat kannustimet maksetaan palkkionpalautuksina edelleen asiakkaalle.

Asiakas saa ennen palvelun tarjoamista tietoa hänelle tarjottuun palveluun liittyvistä mahdollisista kannustimista. Lisäksi asiakkaalle toimitetaan yksityiskohtaiset tiedot Yhtiön vastaanottamien kannustimien määrästä jälkikäteen muun vuosiraportoinnin yhteydessä.

Lisäksi Yhtiö voi vastaanottaa asiakkaalle tarjottuun palveluun liittyen ns. vähäisiä ei-rahallisia etuja, jotka ovat sen laajuisia, etteivät ne todennäköisesti vaikuta asianomaisen asiakkaan etujen vastaisella tavalla vastaanottajansa käyttäytymiseen. Tällaisia etuja ovat esimerkiksi alan koulutustilaisuudet ja toimialakirjallisuuden vastaanottaminen.

7. Toimeksiantojen toteuttamista koskevat periaatteet

7.1 Toimeksiantojen paras mahdollinen toteuttaminen

MAM:n toimeksiantojen toteuttamista koskeva politiikka (Order Execution Policy) sisältää periaatteet, joita Yhtiö noudattaa toteuttaessaan ei-ammattimaisten ja ammattimaisten asiakkaiden rahoitusvälineisiin liittyviä toimeksiantoja sen varmistamiseksi, että toimeksiannot toteutetaan asiakkaiden kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Tässä yhteenvedossa kerrotaan toimintaperiaatteiden pääpiirteet.

Toimeksiantojen toteuttamista koskeva politiikka on saatavilla kokonaisuudessaan Yhtiön verkkosivuilla. Allekirjoittaessaan sijoituspalvelua koskevan sopimuksen tai antamalla rahoitusvälinettä koskevan toimeksiannon asiakas samalla hyväksyy MAM:n kulloinkin voimassa olevat toimeksiantojen toteutusta koskevat toimintaperiaatteet.

7.2 Toimeksiantojen toteuttamisessa huomioon otettavat tekijät

Asiakkaan kannalta parhaan mahdollisen lopputuloksen saavuttamiseksi MAM tekee kokonaisarvion alla listatuista tekijöistä toimeksiannon toteutusta valittaessa:

- todennäköinen toteutushinta ja kustannukset
- nopeus
- toimeksiannon toteuttamisen ja selvityksen todennäköisyys
- toimeksiannon koko
- toimeksiannon luonne sekä mahdolliset muut MAM:n toimeksiannon toteuttamisen kannalta olennaisiksi katsomat seikat.

Huomioitavien tekijöiden tärkeysjärjestys saattaa vaihdella asiakkaan (ml. asiakasluokittelu), toimeksiannon, rahoitusvälineen ja kaupankäyntipaikan ominaispiirteistä johtuen sekä muiden Yhtiön olennaiseksi katsomien seikkojen vuoksi.

Paras mahdollinen tulos toimeksiannon toteuttamisessa arvioidaan yleensä kokonaisvastikkeena, joka muodostuu toimeksiannon toteutushinnasta ja sen toteuttamisen kustannuksista. Kustannuksissa otetaan huomioon kaikki asiakkaalle aiheutuvat kulut, eli esimerkiksi Yhtiön kulujen lisäksi toteuttamispaikan maksut, selvitys- ja toimituskustannukset sekä muut kolmansille osapuolille suoritettavat maksut.

Tietyissä markkinatilanteissa tai rahoitusvälinekohtaisesti muut kriteerit saattavat kuitenkin nousta hintaa merkittävämmiksi tekijöiksi, kun haetaan toimeksiantokohtaisesti parasta toteutusta asiakkaalle. Esimerkiksi nopeasti vähentyvän likviditeetin tilanteessa saattaa olla tärkeämpää saada toimeksianto toteutettua nopeasti kuin etsiä kaikkein parasta saatavilla olevaa hintaa.

MAM arvioi itsenäisesti toimeksiannon toteuttamiskriteereiden tärkeysjärjestyksen, jos Yhtiö ei ole saanut asiakkaalta erityisiä ohjeita toimeksiannon toteuttamiseksi, kuten pyyntöä ohjata toimeksianto toteutettavaksi tietyille markkinapaikalle. Asiakkaan antamat toimeksiantoa koskevat erityiset ohjeet ovat aina ensisijaisia suhteessa tässä kuvattuihin toimintaperiaatteisiin, joten ne saattavat estää MAM:ia suorittamasta näiden toimintaperiaatteiden mukaisia toimenpiteitä.

7.3 Kaupankäynti sääntelyn mukaisilla markkinapaikoilla

Tässä jaksossa mainitut toteutus- ja välitystavat koskevat rahoitusvälineitä, joilla käydään yleensä kauppaa säännellyillä markkinoilla tai monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä tai näitä vastaavilla kaupankäyntipaikoilla ETA-alueen ulkopuolisissa maissa. Tällaisia rahoitusvälineitä ovat esimerkiksi osakkeet, talletustodistukset, optio-oikeudet ja warrantit sekä ETF:t.

Vastaanotettua asiakkaan toimeksiannon MAM ohjaa toimeksiannon välittömästi edelleen toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden mukaisesti Yhtiön käyttämille kaupankäyntipaikoille tai välittää toimeksiannon arvopaperinvälittäjille, jotka toteuttavat ne valitsemillaan kaupankäyntipaikoilla.

Toimeksianto voidaan välittää myös kauppojen sisäisille toteuttajille tai muille likviditeetin tarjoajille, jotka toteuttavat kaupan omaan lukuunsa. Toimeksiannon toteuttaminen säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäynnin ulkopuolella edellyttää asiakkaan antamaa suostumusta. MAM itse ei toimi kauppojen sisäisenä toteuttajana.

MAM toteuttaa toimeksiannot tai välittää asiakkaiden toimeksiannot ilman aiheutonta viivytystä tässä tiedotteessa kuvattujen periaatteiden mukaisesti valitsemilleen välittäjille.

7.4 Kaupankäynti sääntelyn mukaisten markkinapaikkojen ulkopuolella

MAM voi toteuttaa tai välittää asiakkaan toimeksiantoja myös sellaisilla rahoitusvälineillä, jotka eivät ole kaupankäynnin kohteena millään sääntelyn mukaisella, julkisella markkinapaikalla. Tällaisia rahoitusvälineitä ovat esimerkiksi:

- joukkovelkakirjat, sijoitustodistukset ja muut rahamarkkinainstrumentit
- listaamattomat osakkeet
- OTC-johdannaiset
- strukturoidut sijoitustuotteet

Jos rahoitusväline ei ole kaupankäynnin kohteena kauppapaikalla tai sillä ei käydä säännöllisesti kauppaa kauppapaikalla, toimeksianto toteutetaan kauppapaikan ulkopuolella nk. OTC-kauppana. Tällaisessa tapauksessa asiakkaalle haetaan rahoitusvälineen hintatarjous Yhtiön valitsemalta kolmannelta osapuolelta (jäljempänä "vastapuoli"). Mikäli Yhtiöllä on valittavana useampi vastapuoli toimeksiannon toteuttamiseen, pyydetään hintatarjous usealta vastapuolelta ja tehdään kauppa sellaisen vastapuolen kanssa, jonka kanssa arvioidaan saavutettavan asiakkaan kannalta paras mahdollinen kokonaisvastike.

MAM voi myös toteuttaa toimeksiannon suoraan toisen asiakkaan toimeksiantoa vastaan, jolloin hinta määräytyy markkinoiden keskihinnan mukaan. Viitteitä markkinatilannetta heijastavasta hinnasta haetaan mahdollisuuksien mukaan eri vastapuolilta. Mikäli markkinatilannetta heijastavia hintoja ei ole tarjolla, hinnoittelu perustuu ominaisuuksiltaan mahdollisimman samankaltaisen rahoitusvälineen hintaan.

7.5 Rahasto-osuudet

MAM toteuttaa asiakkaiden rahasto-osuuksia koskevat toimeksiannot toimittamalla ne viipymättä rahastoyhtiölle, yhteissijoitusyritykselle, vaihtoehtorahastojen hoitajalle, välittäjälle tai vastaavalle toteutettavaksi rahaston sääntöjen mukaisesti. Mikäli rahasto-osuudella käydään kauppaa sääntelyn mukaisella markkinapaikalla, MAM noudattaa yllä tältä osin kuvattuja toteuttamisperiaatteita.

7.6 Toimeksiannon toteuttaminen tai välittäminen asiakkaan aloitteesta

Toimeksianto voidaan toteuttaa myös asiakkaan omasta aloitteesta (execution only) ilman asianmukaisuusarviota, kun se koskee ns. yksinkertaisia rahoitusvälineitä. MAM:in execution only -välitys koskee erityisesti rahasto-osuuksia, jolloin noudatetaan ylläolevia periaatteita. Muu execution only -välitys, joka perustuu asiakkaan ja Yhtiön arvopaperinvälitys- tai toimeksiantosopimukseen, ei kuulu MAM:in ydinliiketoimintaan,

eikä sitä varten ole osoitettu erillisiä resursseja. Tällainen muu kuin ydinliiketoimintaan kuuluva toimeksianto pyritään toteuttamaan vuorokauden kuluessa toimeksiannon saapumisesta markkinapaikan ollessa avoinna.

7.7 Toimeksiantojen ja kauppojen yhdistäminen sekä poikkeukselliset tilanteet

MAM voi toteuttaa toimeksiannon kokonaan tai osissa käyttäen hyväksi yhtä tai useampaa välittäjää tai toteuttamistapaa. Toimeksianto voidaan myös yhdistää muilta asiakkailta saatuihin toimeksiantoihin tai muiden asiakkaiden omaisuudenhoitosalkkuun tehtäviin toimeksiantoihin. Yhdistäminen voi tapahtua ainoastaan silloin, kun MAM:n arvion mukaan on epätodennäköistä, että yhdistämisestä aiheutuu asiakkaille kokonaisuutena arvioiden haittaa.

Toteuttaessaan toimeksiannon MAM voi toteuttaa toimeksiannon muulla tavalla, joka MAM:in kohtuullisen arvion mukaan tuottaa todennäköisesti parhaan mahdollisen tuloksen, tai toteuttaa toimeksiannon asiakkaan antamalla nimenomaisella suostumuksella osittain tai kokonaan suoraan toisen asiakkaan toimeksiantoa vastaan.

MAM:illa on oikeus tilapäisesti poiketa toimeksiantojen toteuttamisen periaatteista kauppapaikkojen, markkinoiden tai järjestelmien toimintahäiriöiden vuoksi. Häiriötilanteissa MAM toteuttaa kohtuulliset toimet päästäkseen olosuhteisiin nähden asiakkaan kannalta parhaaseen mahdolliseen tulokseen

Asiakkaan MAM:ille antamat erityiset ohjeet ovat aina ensisijaisia suhteessa Yhtiön toimeksiantojen toteuttamisperiaatteisiin. Asiakas on tietoinen siitä, että hänen antamiensa erityisten ohjeiden noudattaminen saattaa estää MAM:ia noudattamasta tässä dokumentissa kuvattuja toimeksiantojen toteuttamisperiaatteita.

7.8 Toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden päivittäminen ja arviointi

MAM arvioi toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden toimivuutta ja valvoo käyttämiensä yhteisöjen toteutuksen laatua säännöllisesti vähintään kerran vuodessa. Laadunarvioinnissa muun muassa verrataan toteutettuja toimeksiantoja muihin vastaaviin toteutuneisiin toimeksiantoihin, mikäli mahdollista. Seurannalla pyritään parantamaan ja tehostamaan toimeksiantojen toteuttamisjärjestelyjä. Toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden seurannan toteutumista arvioidaan myös osana Mandatum - konsernin sisäistä valvontaa. Mahdolliset puutteet korjataan välittömästi.

MAM:in kulloinkin voimassa olevat toimeksiantojen toteuttamisperiaatteet ovat saatavilla Yhtiön verkkosivuilla. Myös merkittävät muutokset ja päivitykset julkaistaan MAM:n verkkosivuilla, ja ne tulevat voimaan julkaisupäivänä ellei muuta ilmoiteta. Luettelo merkittävässä määrin käytetyistä välittäjistä sekä vastapuolista on asiakkaan saatavissa toimeksiantoperiaatteiden yhteydestä.

8. Tietoa rahoitusvälineistä ja niiden riskeistä

8.1 Riskeistä yleisesti

Sijoitustoimintaan liittyy aina taloudellinen riski. Tuotto voi jäädä saamatta ja sijoitetun pääoman voi jopa menettää. Asiakkaan tulee aina arvioida rahoitusvälineen soveltuvuus itselleen. Sijoittaja vastaa aina itse sijoitustensa riskistä ja sijoittajan tulee perehtyä sijoitusmarkkinoihin, rahoitusvälineiden ehtoihin, ominaisuuksiin ja niistä aiheutuviin velvollisuuksiin ennen sijoituspäätöksen tekemistä, jotta sijoittaja voi

ymmärtää rahoitusvälineisiin liittyvät riskit ja mahdolliset vaikutukset omaan taloudelliseen asemaansa. Sijoittajan tulee harkita huolellisesti sijoitusvälineen asianmukaisuutta aiottuun käyttötarkoitukseen myös muuttuvissa olosuhteissa. Sijoituksiin liittyvät riskit ja sijoitusten seuranta ovat asiakkaan vastuulla myös silloin, kun MAM on arvioinut sijoituksen asianmukaisuutta asiakkaan kannalta.

Kuvaus riskeistä ei ole miltään osin tyhjentävä, eikä se sisällä kaikkia mahdollisia riskejä, jota kuvattuihin rahoitusvälineisiin liittyy.

8.2 Erilaisia riskikäsitteitä

Markkinariskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että markkinahintojen vaihtelu johtaa tappioon.

Lainsäädäntöriskillä tarkoitetaan sijoituksiin kohdistuvaa lainsäädännön tai rakenteiden muuttumiseen liittyvää riskiä, joka voi aiheutua esimerkiksi poliittisista, taloudellisista ja ennalta arvaamattomista tekijöistä.

Luottoriski tarkoittaa riskiä siitä, että esimerkiksi liikkeeseenlaskijan, takaajan tai vastapuolen maksukyky osoittautuu riittämättömäksi eikä tämä pysty vastaamaan sitoumuksistaan.

Volatiliteettiriskillä tarkoitetaan rahoitusvälineen arvon nopeaa vaihtelua, joka vaikuttavat sijoitukseen negatiivisesti.

Kurssiriskillä tarkoitetaan riskiä rahoitusvälineen kurssin tai hinnan laskemisesta.

Veroriski tarkoittaa sitä, että verotusta koskevat säädökset tai oikeuskäytäntö voivat muuttua tai olla tulkinnanvaraisia siten, että niistä aiheutuu ennalta arvaamattomia seurauksia.

Valuuttariski tarkoittaa riskiä omistukseen sidotun ulkomaisen valuutan kurssin heikkenemisestä.

Vipuvaikutusriski liittyy vivutettuihin johdannaisopimuksiin ja sijoittamiseen lainarahalla. Tällöin kohde-etuuden hintakehitys vaikuttaa monenkertaisesti sijoitustuotteen hintaan, ja sijoittaja voi menettää enemmän kuin sijoittamansa oman pääoman.

Likviditeettiriski tarkoittaa riskiä siitä, että markkinoilla ei ole riittävästi osto- ja myyntitarjouksia, jolloin rahoitusvälinettä ei välttämättä voi myydä tai ostaa tietynä ajankohtana lainkaan tai siitä saatava hinta on matalampi. Tämä voi johtua rahoitusvälineen kysynnästä ja tarjonnasta, mahdollisista markkinahäiriöistä tai yhdyskuntarakenteen häiriöistä

Korkoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että sijoituksen kohteena oleva rahoitusväline menettää arvoaan, jos markkinakorko muuttuu.

ESG-riskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että sijoituskohteen arvo laskee sen seurauksena, että liikkeeseenlaskijayhteisö ei noudata sitä sitovia vastuullisuussäätöjä tai itse asettamiaan vastuullisuusperiaatteita.

Operatiivinen riski, kuten tärkeimpien järjestelmien ja ohjausmenetelmien (esim. IT-järjestelmien) toimintahäiriö, on olemassa kaikissa rahoitustuotteissa.

Toimialakohtaisella riskillä tarkoitetaan sitä, että toimialaa koskeva odottamaton tapahtuma vaikuttaa koko toimialan tulokseen ja toimialaan liittyvään rahoitusvälineeseen.

Liikkeeseenlaskijariski tarkoittaa riskiä siitä, että sijoituskohteen liikkeeseenlaskija joutuu vakavaraisuuskriisiin. Tällöin liikkeeseenlaskijan osakkeet ja muut oman pääoman instrumentit saattavat menettää arvonsa kokonaan. Velan ehtojen mukaisesti joukkovelkakirjoja saatetaan muuttaa omaksi pääomaksi tai velkojen nimellisarvoa voidaan alentaa, takaisinmaksuaikaa pidentää tai koronmaksua lykätä.

8.3 Osakkeet

Osakeyhtiön osakkeet antavat omistajalle oikeuden osuuteen yhtiön osakepääomasta. Jos yhtiö tuottaa voittoa, yhtiö voi jakaa osakkeille osinkoa. Osakkeet antavat myös äänioikeuden yhtiökokouksessa, joka on yhtiön ylin päättävä toimielin. Osakeyhtiöitä on kahta eri tyyppiä, julkisia ja yksityisiä, jotka voi erottaa yhtiön nimen perässä olevasta kirjaintunnisteesta. Julkisen yhtiön nimen perässä on kirjainyhdistelmä Oyj ja vastaavasti yksityisen osakeyhtiön nimen perässä on kirjainyhdistelmä Oy. Vain julkisten osakeyhtiöiden arvopapereilla voidaan käydä kauppaa säännellyllä markkinalla.

Osakkeen arvoon ja kurssikehitykseen vaikuttavat ennen kaikkea osakkeen kysyntä ja tarjonta. Kysyntää ja tarjontaa puolestaan ohjaavat ainakin pitkällä aikavälillä yhtiön tulevaisuudennäkymät. Merkitystä on myös yhtiön toimialalla, suhdanteilla, poliittisilla päätöksillä ja vallitsevalla korkotasolla.

Tavallisesti markkinakorkojen noustessa laskevat sekä kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden kurssit samoin kuin jo liikkeeseen laskettujen korkoa tuottavien rahoitusvälineiden kurssit. Synä laskuun on se, että liikkeeseen laskettujen, korkoa tuottavien uusien rahoitusvälineiden suurempi tuotto on suhteellisesti parempi kuin osaketuotto ja korkoa tuottavien vanhojen rahoitusvälineiden tuotto.

Osakkeen arvo voi tyypillisesti vaihdella voimakkaasti ja osakeyhtiö voidaan pahimmassa tapauksessa joutua asettamaan konkurssiin, jolloin sijoittaja voi menettää koko sijoittamansa pääoman.

Suurimmat riskit ovat osakkeiden hinnanvaihteluun liittyvä riski sekä kaupankäynnin laajuuteen liittyvä likviditeettiriski, joka on erityisen suuri noteeraamattomissa osakkeissa. Riskien ennakoimisessa olennaista on tiedonhankinta kyseessä olevasta yhtiöstä, toimialasta ja näkymistä. Osakesijoitusten riskiä voidaan pienentää hajauttamalla sijoitettavaa omaisuutta useampaan eri osakkeeseen, eri toimialalla ja maantieteellisellä alueella toimiviin yhtiöihin sekä sijoittamalla osakkeiden lisäksi myös muihin rahoitusvälineisiin.

8.4 Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainalla tarkoitetaan esimerkiksi valtion, kunnan tai yrityksen liikkeeseen laskemaa velkakirjalainaa, jota tarjotaan suurelle yleisölle sijoituskohteeksi. Joukkovelkakirjalainat voidaan jakaa korkoa tuottaviin ja n. strukturoituihin joukkovelkakirjalainoihin eli indeksilainoihin. Tavallisinta on merkitä joukkovelkakirjalainoja niiden liikkeeseenlaskun yhteydessä, mutta niitä voidaan ostaa ja myydä myös jälkimarkkinoilla laina-ajan aikana.

Joukkovelkakirjalainat oikeuttavat saamisoikeuteen lainan antajalta eli liikkeeseenlaskijalta. Joukkovelkakirjalainan pääomalle maksetaan lainaehtojen mukaista nimelliskorkoa eli ns. kuponkikorkoa. Joukkovelkakirjalainojen ehdot riippuvat liikkeeseenlaskijasta, liikkeeseenlaskijan asettamasta vakuudesta, voimassaoloajasta takaisinmaksupäivään asti ja koronmaksun muodosta. Korkoa maksetaan tyypillisesti vuosittain.

Joukkovelkakirjalainoissa riski liittyy voimassaoloaikana mahdollisesti tapahtuvaan markkinakorkojen muutokseen eli kurssiriskiin markkinakorkojen muuttuessa. Toinen riskitekijä on liikkeeseenlaskijan tai mahdollisen takaajan maksukyvyttömyys eli luottoriski. Yleisesti voidaan kuitenkin sanoa, että joukkovelkakirjalainojen tappioriski on pienempi kuin osakkeiden, koska joukkovelkakirjan haltijalla on osakkeenomistajaa parempi etusija liikkeeseenlaskijan konkurssissa. Joukkovelkakirjalainalle on tyypillistä, että sille maksettava korko voi olla suhteellisen matala verrattuna osakemarkkinoiden pitkän aikavälin tuottoon. Liikkeeseenlaskijan määrittämä emissio- eli merkintäkurssi vaikuttaa tuottoon. Se voi olla joko tasan, alle tai yli 100 % joukkovelkakirjalainan nimellisarvosta. Alle 100 %:n emissiokurssi parantaa ja vastaavasti yli 100 %:n emissiokurssi pienentää joukkolainan laskennallista korkotuottoa.

Sijoittajan tulee arvioida liikkeeseenlaskijan luottoriski ottaen huomioon liikkeeseenlaskijan taloudellinen tila ja tulevaisuudennäkymät sekä oikeudelliset ja poliittiset riskit on arvioitava. Jos liikkeeseenlaskija kuuluu konserniin, lainalla saattaa olla konsernin emoyhtiön tai muun konserniyhtiön takaus. Tällöin luottoriski on arvioitava sekä liikkeeseenlaskijan että takaajan osalta.

On olemassa myös joukkovelkakirjalainoja, joihin sisältyy muita lainoja korkeampi riski lainan takaisinmaksusta. Tällaisia joukkovelkakirjalainoja ovat esimerkiksi debentuurit, joilla on ehtojensa mukaisesti huonompi etuoikeusasema kuin liikkeeseenlaskijan muilla sitoumuksilla.

Jos asiakas päättää luopua sijoituksestaan jo ennen eräpäivää, määräytyy joukkovelkakirjalainan lopullinen tuotto myyntipäivän yleisen korkotason mukaan. Ennenaikaiseen joukkovelkakirjalainan myyntiin voi liittyä myös likviditeettiriski, mikäli joukkovelkakirjalainojen jälkimarkkinoilla ei ole riittävästi ostajia.

8.5 Indeksilainat

Indeksilaina on joukkovelkakirjalaina, jossa tuotto riippuu koron sijaan valitun kohde-etuuden arvonkehityksestä, esimerkiksi osakeindeksistä. Mikäli indeksikehitys on myönteinen, tuotto seuraa tätä kehitystä suoraan tai jonkin kertoimen mukaan, esimerkiksi 0,5 kertaisesti. Mikäli indeksikehitys on negatiivinen, tuottoa ei välttämättä tule lainkaan ja lainaehdoista riippuen sijoittaja voi jopa menettää sijoittamaansa pääomaa. Lainasta maksetaan kuitenkin yleensä takaisin nimellisarvo lunastuspäivänä ja sillä on siten rajoitettu tappioriski verrattuna esimerkiksi osakkeisiin ja rahasto-osuuksiin. Tällöin indeksilainaa voidaan myös kutsua pääomaturvatuksi tai pääomasuojatuksi. Käsitteiden tarkoituksena on kuvata, että siitä huolimatta, antaako tuote tuottoa vai ei, maksetaan siitä eräpäivänä takaisin nimellisarvo, eli yleensä sama summa kuin sijoitussumma vähennettynä mahdollisesti maksetulla ylikurssilla ja merkintään mahdollisesti liittyneillä kuluilla.

Pääomaturvasta huolimatta indeksilainaankin liittyy aina luottoriski, eli riski siitä että lainan liikkeeseenlaskija ei pysty vastaamaan sitoumuksistaan eräpäivänä.

Indeksilainalla voi olla eri nimityksiä, kuten osakeindeksilaina, osakeobligaatio, luottokorilaina, korkokorilaina, valuuttakorilaina jne. tai osake-, raaka-aine- tai muu sertifikaatti, riippuen siitä, mikä on lainan tuoton määrittelevä kohde-etuus ja velkainstrumentin rakenne. Tällaisia tuotteita voidaan myös kutsua yhteisnimityksellä strukturoidut tuotteet.

8.6 Rahastot ja rahasto-osuudet

Sijoitusrahastoon kerätään varoja usealta eri sijoittajalta ja jotka sijoitetaan erilaisiin rahoitusvälineisiin ja omaisuuseriin, esimerkiksi osakkeisiin tai joukkovelkakirjalainoihin. Sijoitusrahaston omistavat siihen sijoittaneet henkilöt, yhteisöt ja säätiöt siinä suhteessa kuin ovat rahastoon varoja sijoittaneet. Rahaston varat sijoitetaan rahaston sääntöjen mukaisesti noudattaen lainsäädännön vaatimuksia sijoitusten hajauttamisesta ja sijoituskohteista. Rahastoa hallinnoi erityislainsäädännön mukaisen toimiluvan saanut rahastoyhtiö, joka myös järjestää rahaston arvonlaskennan sekä sijoituskohteiden säilyttämisen erityisessä säilytysyhteisössä. Rahaston sijoitustoimintaa hoitaa ammattimainen varainhoitaja eli salkunhoitaja tai salkunhoitajien tiimi.

Eräs sijoitusrahaston tarkoituksista on rahaston sijoittaessa useisiin kohteisiin, että osuudenomistajan riski on pienempi kuin sellaisen sijoittajan, joka sijoittaa ainoastaan yhteen tai muutamaankin rahoitusvälineeseen. Osuudenomistajan ei myöskään tarvitse itse valita, ostaa, myydä tai valvoa yksittäisiä rahoitusvälineitä eikä muulla tavoin hallinnoida tai säilyttää niitä. Sijoitusrahasto mahdollistaa yleensä myös sijoittamisen pienemmillä summilla kuin esimerkiksi suora osakesijoittaminen.

Rahaston osuudenomistajat saavat sen määrän rahasto-osuuksia, joka vastaa sijoitetun pääoman osuutta rahaston kokonaispääomasta. Osuudet ovat ostettavissa ja lunastettavissa pääsääntöisesti jokaisena pankkipäivänä. Rahasto-osuuksille lasketaan säännöllisesti, yleensä päivittäin, kulloinkin voimassa oleva arvo, joka perustuu rahastoon sisältyvien rahoitusvälineiden kurssikehitykseen. Rahastoon sijoitettavan pääoman arvo voi sekä nousta että laskea, eikä siksi aina ole varmaa, että sijoittaja saa takaisin sijoittamansa pääoman kokonaisuudessaan.

Rahastot voidaan jakaa sijoitusrahastoihin (UCITS) ja vaihtoehtorahastoihin (AIF, non-UCITS eli erikoissijoitusrahastot). Sijoitusrahastojen sijoitustoimintaa, varojen hajautusta, sijoituskohteita ja riskienvalvontaa sääntelee lainsäädäntö, joka saattaa poiketa eri rahastotyyppien välillä muun muassa sijoituskohteita, hajautusta ja juridista muotoa koskevien vaatimusten osalta.

Vaihtoehtorahastoissa saattaa olla enemmän muun muassa likviditeetti-, volatilitteetti- ja markkinariskiä. Tämän johdosta vaihtoehtorahastot saattavat hyväksyä sijoittajikseen vain rajatun sijoittajajoukon, joka koostuu esimerkiksi ainoastaan ammattimaisista asiakkaista. Vaihtoehtorahasto voi olla matalariskinen, tai velkavetoinen korkean riskin rahasto. Vaihtoehtorahastot voivat olla avoimia tai suljettuja rahastoja. Avoimissa rahastoissa sijoittaja voi itse päättää, milloin hän tekee tai lunastaa pois sijoituksen. Suljetussa vaihtoehtorahastossa on rajoitettu varainhankinta-aika, jonka jälkeen rahaston koko ei muutu muuten kuin arvonkehityksen kautta. Tavallisesti suljetussa vaihtoehtorahastossa sijoittajan sijoitus maksetaan useissa erissä ja rahastossa on määritelty rahaston määräaika.

Sijoitusrahastojen ja vaihtoehtorahastojen sijoitusstrategiat voivat sijoittaa pääasiassa esimerkiksi osakkeisiin (osakerahastot) tai korkoa tuottaviin rahoitusvälineisiin (korkorahastot) tai molempiin (yhdistelmärahastot). Sijoitukset voi olla hajautettu

maailmanlaajuisesti tai ne voidaan kohdistaa yhdelle markkinalle. Myös toimialat voivat vaihdella. Rahastosijoittamiseen liittyy samoja riskejä kuin rahaston sijoituskohteisiin, esimerkiksi kurssiriski, markkinariski ja luottoriski. Vaihtoehtoisten sijoitusten rahastoilla on vapaammat sijoitusmahdollisuudet kuin perinteisillä rahastoilla, jolloin sijoituskohteet voivat olla esimerkiksi hyödykkeitä, kiinteistöjä tai luottoja. Vaihtoehtoisten sijoitusten arvo ei seuraa samoja malleja tai syklejä kuin perinteisten sijoitusten ja siksi niitä usein käytetään salkkujen hajauttamiseen. Vaihtoehtorahastoon voi liittyä likviditeettiriski esimerkiksi niiden erityisten sijoituskohteiden tai rajatun sijoittajakunnan vuoksi.

ETF-rahastot (Exchange Traded Funds) ovat markkinapaikalla noteerattuja sijoitusrahastoja tai vaihtoehtorahastoja, joiden rahasto-osuuksilla voi käydä kauppaa samalla tavalla kuin listatulla osakkeella. ETF:n pörssikurssi määräytyy ostajien ja myyjien näkemysten eli kysynnän ja tarjonnan mukaan, eikä välttämättä aina vastaa rahastoyhtiön laskemaa rahasto-osuuksien kulloinkin voimassa oleva arvoa. Sijoittaja voi aina vaihtoehtoisesti merkitä tai lunastaa rahasto-osuuksia rahastoyhtiön laskemalla arvolla rahastoyhtiössä.

9. Verotus

Rahoitusvälineiden hankintaan, omistamiseen ja luovutukseen liittyy tai saattaa liittyä veroseuraamuksia, jotka vaihtelevat kunkin asiakkaan yksilöllisten olosuhteiden mukaan. Asiakkaalla on velvollisuus perehtyä rahoitusvälineiden verotukseen osana sijoituspäätöstään. Verotuksesta kerrotaan osana kustakin rahoitusvälineestä tarjottavaa materiaalia, minkä lisäksi asiakkaan tulee itsenäisesti hankkia tarvitsemaansa lisäinformaatiota verotusta koskien.

10. Muutoksenhaku ja asiakasvalitukset

Mikäli olet tyytymätön sinulle tarjottuun tuotteeseen tai saamaasi palveluun, ota aina ensin yhteyttä MAM:iin asian selvittämiseksi.

Jos asia ei ratkea neuvotteluteitse ja edellytät saavasi kirjallisen vastauksen asiaan, esitä vaatimuksesi perusteluineen kirjallisesti (esimerkiksi kirje tai sähköposti) ja laita liitteeksi mahdollinen lisäselvitys. Mikäli olet tyytymätön saamaasi vastaukseen, voit saattaa asiasi jatkokäsittelyyn.

Vakuutus ja rahoitusneuvonta eli FINE

FINE antaa maksutta riippumattomia neuvoja ja opastusta asiakkaille. FINEn Pankkilautakunta ja Sijoituslautakunta antavat myös ratkaisusuosituksia riita-asioihin. FINE ei käsittele riitaa, joka on vireillä tai käsitelty kuluttajariitalautakunnassa tai tuomioistuimessa.

FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonta

Porkkalankatu 1, 00180 Helsinki

puhelin (09) 685 0120

www.fine.fi

Kuluttajariitalautakunta

Syyskuu 2021

Kuluttajariitalautakunta antaa maksutta ratkaisusuosituksia kuluttajien ja yritysten välisiin riitoihin. Kuluttajariitalautakunnalla ei ole yleisneuvontapalvelua, vaan se käsittelee kirjallisia valituksia (pois lukien sijoitustuotteita koskevat asiat). Ennen asian viemistä kuluttajariitalautakunnan käsittelyyn tulee olla yhteydessä maistraattien kuluttajaneuvontaan (www.kuluttajaneuvonta.fi).

Kuluttajariitalautakunta

PL 306

00531 Helsinki

Puhelin 029 566 5200

Tuomioistuinmenettely

Voit saattaa asian halutessasi ratkaistavaksi Helsingin käräjäoikeuteen, tai kuluttaja-asiakkaana kotipaikkasi tai vakituisen asuinpaikkasi käräjäoikeuteen.